

ที่ นร ๐๕๐๓/วพ๐

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๒ เมษายน ๒๕๕๗

เรื่อง ปัญหาการเบิกจ่ายเงินค่าเบี้ยประชุมของกรรมการการประปาส่วนภูมิภาค

เรียน รอง นรม., /กระทรวง/กรม/หน่วยงานของรัฐ

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๕๐๑/๐๒๓๘
ลงวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ และเอกสารประกอบ

ด้วยสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้เสนอความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา
(คณะที่ ๖) ในปัญหาข้อกฎหมายเรื่อง ปัญหาการเบิกจ่ายเงินค่าเบี้ยประชุมของกรรมการ
การประปาส่วนภูมิภาค มาเพื่อดำเนินการ ความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้นำเสนอคณะรัฐมนตรีรับทราบแล้วเมื่อวันที่ ๗
เมษายน ๒๕๕๗

จึงเรียนยืนยันมา และขอได้โปรดแจ้งให้หน่วยงานในสังกัดทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายบรรศักดิ์ อูวรรณโณ)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักนิติธรรม

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๕๐๐๐ ต่อ ๓๐๖-๗

๐ ๒๒๘๐ ๕๐๕๕

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๕๐๕๘

(๓๐๑๘/ค/นท)

ที่ นร ๐๔๐๑/

๑๒๓๔

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๑ ถนนพระอาทิตย์ เขตพระนคร

กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗

เรื่อง ขอรื้อเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินค่าเบี้ยประชุมของคณะกรรมการการประปาส่วนภูมิภาค

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย (๑) สำเนาหนังสือกรมอนามัย ที่ สธ ๐๔๒๔.๐๑/๓๒๔๑ (๑๑๔)

ลงวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๖

(๒) บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง ปัญหาการเบิกจ่ายเงินค่าเบี้ยประชุม
ของกรรมการการประปาส่วนภูมิภาค

ตามที่กรมอนามัย ได้มีหนังสือ ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย (๑) ขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ให้ความเห็นในเรื่อง ขอรื้อเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินค่าเบี้ยประชุมของคณะกรรมการการประปาส่วน
ภูมิภาค นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๖) ได้ตรวจพิจารณาข้อหารือเรื่องดังกล่าวเสร็จ
แล้ว มีความเห็นปรากฏตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง ปัญหาการเบิกจ่ายเงินค่าเบี้ยประชุม
ของกรรมการการประปาส่วนภูมิภาคตามสิ่งที่ส่งมาด้วย (๒) ทั้งนี้ โดยมีผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข
(กรมอนามัย) ผู้แทนกระทรวงการคลัง (สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ) ผู้แทน
กระทรวงมหาดไทย (การประปาส่วนภูมิภาค) และผู้แทนสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้ชี้แจง
ข้อเท็จจริง

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง ปัญหาการเบิกจ่ายเงินค่าเบี้ยประชุมของกรรมการการประปาส่วนภูมิภาค

กรมอนามัย ได้มีหนังสือ ที่ สธ ๐๔๒๕.๐๑/๓๒๕๑(๑๑๕) ลงวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๖ ขอรื้อเรื่องการเบิกจ่ายเงินค่าเบี้ยประชุมกรณีใช้อธิบดีกรมอนามัยที่ได้รับแต่งตั้งเป็น กรรมการการประปาส่วนภูมิภาคโดยตำแหน่ง แต่เนื่องจากในบางครั้ง อธิบดีมีภารกิจที่ต้อง ปฏิบัติงานจำนวนมาก จึงได้พิจารณามอบหมายให้นายเชษฐพันธ์ กาศแก้ว ผู้อำนวยการสำนัก อนามัยสิ่งแวดล้อม กรมอนามัย เข้าร่วมประชุมแทน และการประปาส่วนภูมิภาคได้เบิกจ่ายเงิน ค่าเบี้ยประชุมให้กับนายเชษฐพันธ์ แต่ได้รับการทักท้วงจากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินให้ เรียกเงินดังกล่าวคืน สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ ได้ตอบข้อหารือของการประปา ส่วนภูมิภาคว่า นายเชษฐพันธ์ อยู่ในข่ายที่จะรับค่าเบี้ยประชุมได้ ในการพิจารณาแต่งตั้งผู้เข้า ร่วมประชุมแทน กรมอนามัยได้พิจารณาถึงความรู้ความสามารถ โดยนายเชษฐพันธ์ เป็นผู้บริหาร ระดับสูง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความรู้เกี่ยวกับงานด้านวิศวกรรมประปาและวิศวกรรมโยธา เป็นอย่างดี เนื่องจากจบการศึกษาด้านนี้และเป็นเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานในกองประปาชนบทของกรม อนามัย ประมาณ ๓๐ กว่าปี จึงมีประสบการณ์เป็นอย่างสูง ทำหน้าที่วางแผนการจัดการน้ำสะอาด ในพื้นที่ชนบท พัฒนาและกำหนดรูปแบบ คู่มือกับพร้อมออกแบบก่อสร้างเกี่ยวกับการจัดหา น้ำสะอาดในชนบทอย่างต่อเนื่องมาโดยตลอด อีกทั้งยังมีความรู้ด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมเป็นอย่างดี และเมื่อได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานโดยเป็นผู้แทนเข้าร่วมประชุมแทนอธิบดีกรมอนามัย ในฐานะ กรรมการของการประปาส่วนภูมิภาค ก็ได้นำความรู้ความสามารถที่มีอยู่มาสร้างประโยชน์ให้การ ประปาส่วนภูมิภาค โดยการประปาส่วนภูมิภาคได้นำความคิดเห็นที่นายเชษฐพันธ์ เสนอแนะไปใช้ ให้เกิดประโยชน์ในการบริหาร การที่อธิบดีกรมอนามัยได้มอบหมายให้นายเชษฐพันธ์ ไปประชุม แทนนี้ อธิบดีกรมอนามัยมิได้เป็นผู้ดำรงตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจเกิน ๓ แห่ง

ดังนั้น กรมอนามัยจึงหารือมายังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาในประเด็น ดังต่อไปนี้ คือ

๑. ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะที่นายเชษฐพันธ์ ได้นำเสนอและการประปา ส่วนภูมิภาคนำไปใช้ประโยชน์ จะถือเป็นโมฆะหรือไม่

๒. ข้อหาหรือเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินค่าเบี้ยประชุมของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจตามหนังสือ ด่วนมาก ที่ กค ๐๔๐๒/๑๗ ลงวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๔๖ ถือว่าชอบด้วยระเบียบและเป็นข้อยึดถือในการปฏิบัติได้หรือไม่

๓. ค่าเบี้ยประชุมคณะกรรมการการประปาส่วนภูมิภาคซึ่งจ่ายให้ในกรณีที่นายเชษฐพันธ์ฯ ไปประชุมแทนอธิบดีกรมอนามัยโดยมีหนังสือมอบอำนาจ อยู่ในข่ายที่จะรับค่าเบี้ยประชุมได้หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๖) ได้รับฟังข้อเท็จจริง คำชี้แจงและความเห็นเพิ่มเติมจากผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข (กรมอนามัย) ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (การประปาส่วนภูมิภาค) ผู้แทนกระทรวงการคลัง (สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ) และผู้แทนสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน เพื่อประกอบการพิจารณา

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๖) พิจารณาข้อเท็จจริงได้ความว่านายเชษฐพันธ์ฯ ผู้อำนวยการสำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม กรมอนามัย ได้รับมอบหมายเป็นหนังสือจากอธิบดีกรมอนามัย ให้ไปประชุมแทนในการประชุมคณะกรรมการการประปาส่วนภูมิกาศนับแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๑^๑ รวม ๒๑ ครั้ง ต่อมา สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบและเห็นว่า การประปาส่วนภูมิภาคได้เบิกจ่ายเบี้ยประชุมให้แก่นายเชษฐพันธ์ฯ ไปโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับการจ่ายเบี้ยประชุมกรรมการ จึงแจ้งให้การประปาส่วนภูมิภาคเรียกเงินเบี้ยประชุมคืนโดยอ้างว่ากรรมการโดยตำแหน่ง คือ อธิบดีกรมอนามัยต้องเข้าประชุมด้วยตนเอง จะมอบอำนาจให้ผู้อื่นเข้าประชุมแทนในฐานะกรรมการไม่ได้ เว้นแต่ผู้นั้นจะเป็นผู้รักษาราชการแทน^๒ การประปาส่วนภูมิภาคได้มีหนังสือถึงนายเชษฐพันธ์ฯ ให้ดำเนินการส่งคืนเงินจำนวน ๘๙,๓๐๐ บาท ภายในสามสิบวัน^๓ และได้มีหนังสือแจ้งกรมอนามัยเรื่องการคืนเงินของผู้เข้าประชุมแทนโดยให้กรมอนามัยดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป^๔ หลังจากที่มีการประปาส่วนภูมิภาคได้มีหนังสือถึงนายเชษฐพันธ์ฯ และกรมอนามัยแล้ว การประปาส่วนภูมิภาคได้มีหนังสือถึงสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินแจ้งว่าได้ดำเนินการตามที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้มีหนังสือดังกล่าวข้างต้น^๕ ต่อมากรมอนามัยได้มีหนังสือแจ้งแก่การประปาส่วนภูมิภาคโดยอ้างถึงหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๕๑๒/๓๓๔๕๒ ลงวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๒๓ ว่า กระทรวงการคลังได้ขอข้อมความเข้าใจเกี่ยวกับการจ่ายเบี้ย

^๑ หนังสือกรมอนามัย ด่วนที่สุด ที่ สธ ๐๗๐๑.๐๒/๑๖๑๕๓ ลงวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๑ แต่งตั้งนายเชษฐพันธ์ฯ กภาพแก้ว เข้าประชุมแทนเป็นครั้งแรก

^๒ หนังสือสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ลับ ที่ ตผ. ๐๐๑๖/๑๑๕ ลงวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๔๕

^๓ หนังสือการประปาส่วนภูมิภาค ลับ ที่ มท ๕๗๐๐๑/๒๔๔๕ ลงวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๔๕

^๔ หนังสือการประปาส่วนภูมิภาค ลับ ที่ มท ๕๗๐๐๑/๒๕๔๕ ลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๔๕

^๕ หนังสือการประปาส่วนภูมิภาค ลับ ด่วนมาก ที่ มท ๕๗๐๐๑/๓๑๐๑ ลงวันที่ ๒๒ ตุลาคม

กรรมการรัฐวิสาหกิจ ซึ่งมีการระบุไว้ว่าในกรณีกรรมการซึ่งได้รับการแต่งตั้งโดยการระบุตำแหน่ง ถ้ามิได้เข้าประชุมด้วยตนเอง ผู้ไปประชุมแทนซึ่งเป็นผู้ที่มีอำนาจหน้าที่แทนตามกฎหมายย่อม อยู่ในข่ายที่จะได้รับเบี้ยประชุมกรรมการได้ และการเข้าประชุมแทนอธิบดีในแต่ละครั้งอธิบดี กรมอนามัยซึ่งเป็นกรรมการการประปาส่วนภูมิภาคก็ได้มีหนังสือแต่งตั้งให้นายเชษฐพันธ์ฯ เข้าประชุมแทนและแจ้งให้การประปาส่วนภูมิภาคทราบทุกครั้ง โดยกรมอนามัยได้สอบถามกระทรวง การคลังด้วยวาจาเกี่ยวกับกรณีดังกล่าวว่า สามารถเบิกจ่ายได้ จึงขอให้การประปาส่วนภูมิภาค ทำหนังสือหารือกระทรวงการคลังด้วย การประปาส่วนภูมิภาคจึงมีหนังสือถึงปลัดกระทรวง การคลังขอหารือเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินค่าเบี้ยประชุมของคณะกรรมการการประปาส่วนภูมิภาคว่า นายเชษฐพันธ์ฯ อยู่ในข่ายที่จะได้รับเบี้ยประชุมกรรมการการประปาส่วนภูมิภาคหรือไม่อย่างไร^๑ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ กระทรวงการคลัง ได้ตอบข้อหารือของการประปา ส่วนภูมิภาคว่า นายเชษฐพันธ์ฯ ที่ได้รับมอบอำนาจเป็นหนังสือจากอธิบดีกรมอนามัยในฐานะ กรรมการการประปาส่วนภูมิภาคอยู่ในข่ายที่จะได้รับเบี้ยประชุมกรรมการได้ โดยพิจารณาจาก พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ หมวด ๕ มาตรา ๓๘ (๗) ประกอบกับ หนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๕๐๒/๓๓๔๕๒ ลงวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๒๓^๒ และให้การประปา ส่วนภูมิภาคถือปฏิบัติต่อไป การประปาส่วนภูมิภาคจึงมีหนังสือแจ้งสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินว่า กรมอนามัยได้มีหนังสือทักท้วงว่า ผู้แทนอธิบดีกรมอนามัยที่เข้าประชุมคณะกรรมการการประปา ส่วนภูมิภาคโดยมีหนังสือมอบหมายจากอธิบดีนั้นย่อมมีอำนาจหน้าที่แทนอธิบดีได้ตามกฎหมาย และอยู่ในข่ายที่จะได้รับเบี้ยประชุมกรรมการการประปาส่วนภูมิภาคด้วย และกรมอนามัยได้ขอให้ การประปาส่วนภูมิภาคหารือกระทรวงการคลัง ซึ่งกระทรวงการคลังโดยสำนักงานคณะกรรมการ นโยบายรัฐวิสาหกิจได้พิจารณาแล้วมีความเห็นว่า นายเชษฐพันธ์ฯ อยู่ในข่ายที่จะรับเบี้ยประชุม กรรมการได้ และให้การประปาส่วนภูมิภาคถือปฏิบัติต่อไป หลังจากการประปาส่วนภูมิภาคได้มี หนังสือแจ้งผลการหารือของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจต่อสำนักงานการตรวจเงิน แผ่นดินเพื่อพิจารณา^๓ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้มีหนังสือแจ้งยืนยันให้การประปาส่วน ภูมิภาคเรียกเงินค่าเบี้ยประชุมคืนจากนายเชษฐพันธ์ฯ อีกครั้งหนึ่ง เป็นจำนวนเงินเต็มของยอดเงิน ที่จ่ายให้เป็นค่าเบี้ยประชุมกรรมการโดยไม่นำภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย มาคำนวณด้วย เนื่องจากภาษี เงินได้หัก ณ ที่จ่าย นั้นเป็นส่วนหนึ่งของเงินเบี้ยประชุมกรรมการที่ผู้ได้รับเงินแต่ละคนได้รับและ

^๑ หนังสือกรมอนามัย ที่ สธ ๐๗๑๒.๐๑/๔๓๐๔ (๖๓๑) ลงวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๔๕

^๒ หนังสือการประปาส่วนภูมิภาค ด่วนมาก ที่ มท ๕๕๐๐๑/๓๒๗๑ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน

^๓ หนังสือสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ ด่วนมาก ที่ กค ๐๕๐๒/๑๗ ลงวันที่ ๖

^๔ หนังสือการประปาส่วนภูมิภาค ด่วนมาก ที่ มท ๕๕๐๐๑/๖๔ ลงวันที่ ๙ มกราคม ๒๕๔๖

ต้องเสียภาษี และขอให้แจ้งผลการพิจารณาให้ทราบภายในหกสิบวัน^{๑๑} การประปาส่วนภูมิภาคจึงได้มีหนังสือถึงอธิบดีกรมอนามัยแจ้งจำนวนเบี่ยประชุมที่นายเชษฐพันธ์ฯ ต้องคืน^{๑๒} โดยที่กรณีดังกล่าวเป็นปัญหาข้อกฎหมายและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังมีความเห็นแตกต่างกัน กรมอนามัยจึงขอหารือมายังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเพื่อวินิจฉัยในประเด็นดังกล่าว^{๑๓}

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๖) พิจารณาแล้ว เห็นว่า มีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยก่อนว่า การดำรงตำแหน่งกรรมการการประปาส่วนภูมิภาคของอธิบดีกรมอนามัยนี้ เป็นตำแหน่งเฉพาะตัวหรือเป็นตำแหน่งที่อาจมอบอำนาจให้ผู้อื่นเข้าร่วมประชุมแทนได้ ซึ่งเมื่อได้พิจารณาจากองค์ประกอบคณะกรรมการการประปาส่วนภูมิภาคตามมาตรา ๑๒^{๑๔} แห่งพระราชบัญญัติการประปาส่วนภูมิภาค พ.ศ. ๒๕๒๒ อธิบดีกรมอนามัยเป็นกรรมการการประปาส่วนภูมิภาคโดยตำแหน่ง ไม่มีถ้อยคำในกฎหมายระบุนำห้ามการมอบอำนาจไว้โดยชัดแจ้ง หากกฎหมายประสงค์จะระบุนำห้ามการมอบอำนาจไว้ จะบัญญัติไว้อย่างชัดแจ้ง เช่น กรณีตามมาตรา ๑๔๓ วรรคสาม แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ระบุนำชัดเจนว่าผู้ที่มีอำนาจสั่งฟ้องหรือไม่ฟ้องกรณีคดีฆาตกรรม ซึ่งผู้ตายถูกเจ้าพนักงานซึ่งอ้างว่าปฏิบัติราชการตามหน้าที่ฆ่าตายหรือตายในระหว่างอยู่ในความควบคุมของเจ้าพนักงานซึ่งอ้างว่าปฏิบัติราชการตามหน้าที่ คือ อธิบดีกรมอัยการหรือผู้รักษาการแทนเท่านั้น^{๑๕} นอกจากนี้ พระราชบัญญัติการประปาส่วนภูมิภาค พ.ศ. ๒๕๒๒ ไม่ได้มีบทบัญญัติรองรับกรณีที่บุคคลอื่นที่ไม่ใช่กรรมการการประปาส่วนภูมิภาคเข้ามาดำเนินการในการประชุมกรรมการฯ ไว้ว่าจะมีผลเป็นอย่างไร จึงต้องพิจารณาหลักเกณฑ์การมอบอำนาจตามมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ที่บัญญัติว่า ถ้ากฎหมาย หรือมติคณะรัฐมนตรีในเรื่องใดมิได้กำหนดเรื่องการมอบอำนาจไว้เป็นอย่างอื่น หรือมิได้ห้ามเรื่อง

^{๑๑} หนังสือสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ที่ ตม ๐๐๑๖/๑๐๓๑ ลงวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๔๖

^{๑๒} หนังสือการประปาส่วนภูมิภาค ที่ มท ๕๕๐๑/๕๓๖ ลงวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๔๖

^{๑๓} หนังสือกรมอนามัย ที่ สธ ๐๕๒๔.๐๑/๓๒๘๑ (๑๑๔) ลงวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๔๖

^{๑๔} มาตรา ๑๒ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการการประปาส่วนภูมิภาค”

ประกอบด้วยประธานกรรมการ อธิบดีกรมโยธาธิการ อธิบดีกรมอนามัย ผู้ว่าการ และกรรมการอื่นอีกไม่เกินเจ็ดคน เป็นกรรมการ

ให้คณะรัฐมนตรีเป็นผู้แต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการอื่น

ให้ผู้ว่าการเป็นกรรมการและเลขานุการ

^{๑๕} มาตรา ๑๔๓

๖๒๖

๖๒๖

ในคดีฆาตกรรม ซึ่งผู้ตายถูกเจ้าพนักงานซึ่งอ้างว่าปฏิบัติราชการตามหน้าที่ฆ่าตาย หรือตายในระหว่างอยู่ในความควบคุมของเจ้าพนักงานซึ่งอ้างว่าปฏิบัติราชการตามหน้าที่ อธิบดีกรมอัยการหรือผู้รักษาการแทนเท่านั้นมีอำนาจออกคำสั่งฟ้องหรือไม่ฟ้อง

การมอบอำนาจไว้ อธิบดีอาจมอบอำนาจให้ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นปฏิบัติราชการแทนได้ ประกอบกับ
 บทบัญญัติมาตรา ๓๔ (๗) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔
 ได้บัญญัติถึงตำแหน่งที่อธิบดีอาจมอบอำนาจให้ปฏิบัติราชการแทนได้ อันรวมถึงตำแหน่ง
 ผู้อำนวยการกองด้วย^{๑๑} ดังนั้น เมื่อนายเชษฐพันธ์ฯ ซึ่งดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักอนามัย
 สิ่งแวดล้อม ได้เข้าประชุมแทนอธิบดีกรมอนามัยโดยมีหนังสือแต่งตั้งโดยถูกต้องตามมาตรา ๓๔
 วรรคสาม^{๑๒} แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ จึงต้องถือว่า
 นายเชษฐพันธ์ฯ เป็นกรรมการการประปาส่วนภูมิภาคในขณะที่ปฏิบัติราชการแทนอธิบดีกรมอนามัย
 ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะใดที่นายเชษฐพันธ์ฯ ในฐานะกรรมการการประปาส่วนภูมิภาค
 ได้นำเสนอและการประปาส่วนภูมิภาคได้นำไปใช้ประโยชน์ย่อมมีผลสมบูรณ์ ในประเด็นการมอบ
 อำนาจให้ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นเป็นกรรมการรัฐวิสาหกิจนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (ที่ประชุมใหญ่
 กรรมการร่างกฎหมาย) ก็ได้เคยวินิจฉัยในปัญหาทำนองเดียวกันนี้เป็นบรรทัดฐานไว้แล้วใน
 เรื่องเสร็จที่ ๘๐/๒๕๓๕^{๑๓} ว่า “รัฐวิสาหกิจนั้น แท้จริงเป็นองค์กรของรัฐประเภทหนึ่งเพียงแต่มี
 การจัดรูปองค์กรให้มีความคล่องตัวเพื่อให้สอดคล้องกับภาระหน้าที่...ถ้ามีการแต่งตั้งให้ข้าราชการ
 เข้าไปปฏิบัติงานแล้วก็เป็น “ราชการ” ของข้าราชการตำแหน่งนั้น จึงย่อมมีการมอบอำนาจหรือมี
 ผู้รักษาราชการแทนไปปฏิบัติงานแทนได้ตามระบบราชการปกติ” ดังนั้น เมื่อนายเชษฐพันธ์ฯ
 เข้าประชุมแทนอธิบดีกรมอนามัยซึ่งเป็นกรรมการการประปาส่วนภูมิภาคโดยตำแหน่ง จึงอยู่

^{๑๑} มาตรา ๓๔ อำนาจในการสั่ง การอนุญาต การอนุมัติ การปฏิบัติราชการ หรือการดำเนินการ
 อื่น ที่ผู้ดำรงตำแหน่งใดจะพึงปฏิบัติหรือดำเนินการตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งใด หรือมติของ
 คณะรัฐมนตรีในเรื่องใด ถ้ากฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งนั้น หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องนั้นมีได้
 กำหนดเรื่องมอบอำนาจไว้เป็นอย่างอื่น หรือมิได้ห้ามเรื่องการมอบอำนาจไว้ ผู้ดำรงตำแหน่งนั้นอาจมอบอำนาจ
 ให้ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นปฏิบัติราชการแทนได้ ดังต่อไปนี้

(๗) อธิบดีหรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่าอาจมอบอำนาจให้รองอธิบดี ผู้ช่วยอธิบดี
 ผู้อำนวยการกอง หัวหน้ากอง หัวหน้าส่วนราชการตามมาตรา ๓๑ วรรคสอง หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า
 หรือผู้ว่าราชการจังหวัด

^{๑๒} มาตรา ๓๔
 การมอบอำนาจตามมาตรานี้ให้ทำเป็นหนังสือ

^{๑๓} บันทึก เรื่อง การมอบหมายให้ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นเป็นกรรมการโดยตำแหน่งในรัฐวิสาหกิจ
 ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ค่วนมาก ที่ นร ๐๖๐๑/๕๕ ลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๓๕ ถึง
 สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ในชายที่จะได้รับเงินค่าเบี้ยประชุม ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของกระทรวงการคลัง^{๑๑} ซึ่งยืนยันมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๑๗^{๑๒} ที่ว่ากรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งโดยการระบุตำแหน่ง ถ้ามิได้เข้าประชุมด้วยตนเอง ผู้ไปประชุมแทนซึ่งเป็นผู้ที่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย ย่อมอยู่ในชายที่จะได้รับเบี้ยกรรมการ

สำหรับกรณีที่สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเบี้ยประชุมตามที่การประปาส่วนภูมิภาคได้ขอหรือปลัดกระทรวงการคลัง โดยสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจได้ตอบข้อหารือดังกล่าวตามหนังสือ สคร. ด่วนมาก ที่ กค ๐๔๐๒/๑๗ ลงวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๔๖ ว่าชอบด้วยระเบียบ จะเป็นข้อยึดถือในการปฏิบัติได้หรือไม่ นั้น

^{๑๑} หนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๔๑๒/๓๓๔๕๒ ลงวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๒๓ กระทรวงการคลังได้แสดงความเข้าใจเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเบี้ยกรรมการ ดังนี้

“๑. กรรมการซึ่งได้รับการแต่งตั้งโดยระบุชื่อ ถ้าผู้นั้นมิได้เข้าประชุมด้วยตนเอง ผู้ไปประชุมแทนไม่อยู่ในชายที่จะได้รับเบี้ยกรรมการ เพราะผู้ไปประชุมแทนไม่อยู่ในฐานะที่จะเป็นกรรมการได้โดยชอบด้วยกฎหมาย

๒. ในกรณีที่กรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งโดยการระบุตำแหน่ง ถ้ามิได้เข้าประชุมด้วยตนเอง ผู้ไปประชุมแทนซึ่งเป็นผู้ที่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย ย่อมอยู่ในชายที่จะได้รับเบี้ยกรรมการ

๓. ในกรณีที่กรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งโดยการระบุชื่อและตำแหน่ง หรือระบุตำแหน่งและชื่อ ถ้ามิได้เข้าประชุมด้วยตนเอง ผู้เข้าประชุมแทนย่อมไม่อยู่ในชายที่จะได้รับเบี้ยกรรมการ เพราะผู้ไปประชุมแทนไม่มีฐานะที่จะเป็นกรรมการได้โดยชอบด้วยกฎหมาย”

^{๑๒} หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ สร. ๐๒๐๓/ว.๑๕๕ ลงวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๑๗ เรื่อง รายงานผลการเจรจาเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขข้อตกลงเงินกู้โครงการปรับปรุงกิจการ การประปานครหลวง ระหว่างการประปานครหลวงกับธนาคารพัฒนาเอเชีย (การมอบอำนาจการเข้าประชุมของคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจ) ที่คณะรัฐมนตรีลงมติเห็นชอบด้วยตามข้อสังเกตของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา รายละเอียด ดังนี้

“(๑) กรรมการซึ่งได้รับการแต่งตั้งโดยการระบุชื่อ ต้องเข้าประชุมด้วยตนเอง จะมอบหมายให้บุคคลอื่นเข้าประชุมแทนไม่ได้

(๒) กรรมการซึ่งได้รับการแต่งตั้งโดยการระบุตำแหน่ง จะมอบหมายให้บุคคลอื่นเข้าประชุมแทนก็ได้ แต่ทั้งผู้มอบและผู้รับมอบอำนาจต้องเป็นไปตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๘ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕

(๓) กรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งโดยการระบุชื่อและตำแหน่ง หรือระบุตำแหน่งและชื่อ ต้องเข้าประชุมด้วยตนเอง จะมอบหมายให้บุคคลอื่นเข้าประชุมแทนไม่ได้ และเมื่อผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งดังกล่าวก็ย่อมขาดจากการเป็นกรรมการด้วย”

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๖) ได้พิจารณาแล้ว เห็นว่า การประปาส่วนภูมิภาคเป็นรัฐวิสาหกิจประเภทหนึ่งตามที่ได้บัญญัติไว้ในบทนิยามแห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ ซึ่งมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและนายกรัฐมนตรีเป็นผู้รักษาการตามกฎหมาย และหมวด ๕ ของพระราชบัญญัติดังกล่าวได้บัญญัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเป็นผู้รับผิดชอบในการควบคุมงบประมาณเพื่อปฏิบัติราชการให้เป็นไปตามกฎหมายระเบียบ หรือข้อบังคับและให้มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดระเบียบหรือข้อบังคับเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินจากคลัง การเก็บรักษาเงินส่งคลังด้วยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีประกอบกับอำนาจหน้าที่ของกระทรวงการคลังตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ หมวด ๓ มาตรา ๑๐ บัญญัติให้ กระทรวงการคลังมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการเงิน การคลังของแผ่นดิน ฯลฯ ดังนั้น เมื่อการประปาส่วนภูมิภาคเป็นหน่วยงานของรัฐประเภทหนึ่งที่ได้รับเงินงบประมาณจากงบประมาณประจำปี กระทรวงการคลังจึงมีอำนาจหน้าที่ในการกำกับดูแลในด้านงบประมาณของการประปาส่วนภูมิภาคด้วย เมื่อการประปาส่วนภูมิภาคได้ขอหารือเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเบี้ยประชุมกรรมการการประปาส่วนภูมิภาคต่อกระทรวงการคลังซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบเรื่องการงบประมาณของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจโดยตรง และกระทรวงการคลังได้ส่งเรื่องให้สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจซึ่งเป็นหน่วยงานหนึ่งในกระทรวงการคลังตอบข้อหารือของการประปาส่วนภูมิภาคแทน ย่อมเป็นการตอบข้อหารือของกระทรวงการคลัง เป็นการปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบโดยถูกต้องแล้ว จึงสามารถยึดถือเป็นแนวปฏิบัติได้

(นางสาวพรทิพย์ จาละ)

รองเลขาธิการฯ

รักษาราชการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗